החברה להגנת הטבע

מדריך כיס לזיהוי צמחים פולשים בשטחים טבעיים

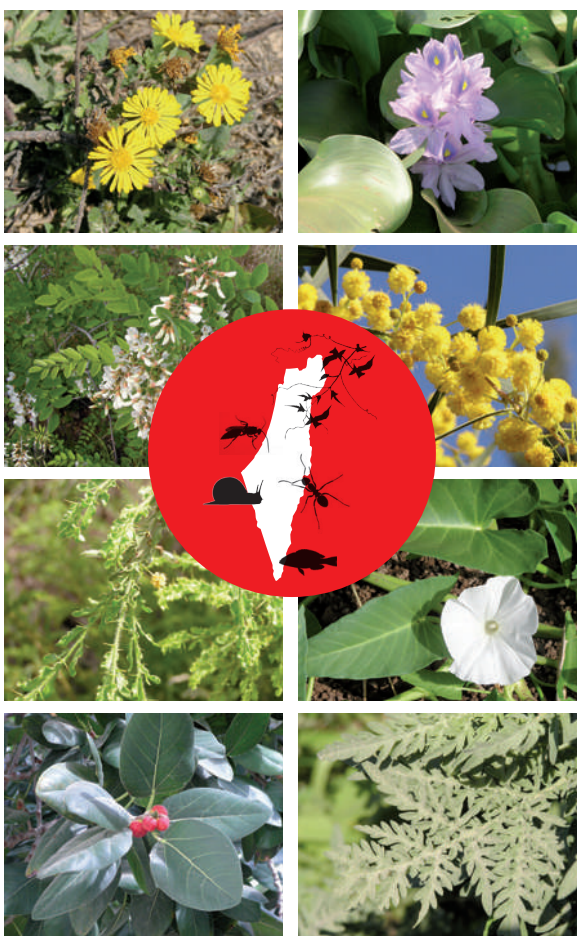

צמחים פולשים - סכנה לטבע ולאדם בישראל

מינים זרים פולשים (Invasive alien species) הם אורגניזמים שחרגו מתחום תפוצתם הטבעי בעקבות פעילות האדם, במכוון או שלא במכוון. לאחר חדירתם לארץ הם יוצרים אוכלוסיות המתרבות בבר, מתפשטות, ופוגעות בתפקוד של המערכות האקולוגיות ובתועלות שהאדם מפיק מהן.

מינים פולשים פוגעים בחקלאות, בתשתיות, במקורות המים, בבריאות הציבור ובתיירות, וגורמים לנזק כלכלי עולמי של כ-1.4 טריליון דולר בשנה.

הצמחים הפולשים דוחקים את מיני הצמחים המקומיים, וחלקם אף משנים את המאפיינים הבסיסיים של בתי גידול טבעיים, וכך הם פוגעים בכל המרכיבים של המערכות הטבעיות, כולל בעלי חיים. תופעה שלילית זו מתרחשת במיוחד בבתי גידול לחים או חוליים, אפילו בשטחים מוגנים כמו שמורות טבע.

רק מיעוט קטן של מיני הצמחים הזרים בישראל הינם פולשים, אולם מספיקים מינים בודדים של צמחים פולשים כדי לסכן את המערכות האקולוגית הטבעיות שנותרו בישראל.

במדריך זה מתוארים חלק מהצמחים הזרים הפולשים בישראל, המוגדרים ברמות פלישה שונות.

חשוב לזכור, ברגע שמין פולש עובר לשלב ההתפשטות המואצת, קשה יותר לבער אותו ועלויות הטיפול גבוהות מאוד. לכן דיווח על צמחים פולשים בשטחים טבעיים מסייע לאתר במהירות את המוקדים החדשים ולכוון אליהם את מאמצי הטיפול הנדרשים כדי לנטרל אותם בקלות יחסית לפני התפשטותם על פני שטחים גדולים או/ו נוספים.

לדיווח ומידע נוסף www.teva.org.il/polshim

אין לבצע פעולות הדברה עצמאיות בשטח - טיפול במינים פולשים הוא משימה המחייבת ידע אקולוגי, ותיאום עם רשויות סטטוטוריות שונות.

כניסה לאתר המינים הפולשים

אפליקציית דיווח לאנדרואיד

אפליקציית דיווח לאייפון

כתיבה: הגר ורד-לשנר
עריכה מדעית: ד"ר ז'אן-מארק דופור-דרור
צילום: ד"ר ז'אן-מארק דופור-דרור ;
אוסף העשביה הלאומית באוניברסיטה העברית
עיצוב: rotem design
היגוי: אלון רוטשילד
הופק בתמיכת קרן ברכה

החברה להגנת הטבע

1. אזולה שרכנית

צמח מים קטנטן צף, ללא פרחים (שרך).
השורש חופשי (לא מעוגן בקרקעית), צבעו שחור. העלים בצורת ביצה, אורכם 2-1 מ"מ, הם מכוסים בשערות קצרצרות ורכות, וצבעם לעיתים אדמדם.
הובאה לישראל כצמח נוי.

2. איכהורניה עבת-רגל (יקינתון המים)

צמח מים צף.
העלים גדולים (15 x10 ס"מ), ירוקים כהים, מבריקים, מתרוממים מעל המים. באמצע הפטוטרת יש התעבות דמוית ביצה המשמשת מצוף.
הפרחים גדולים ויפים, דומים במבנה לפרחי סייפן, בצבע לילך-סגול.
הפריחה בארץ: יולי-ספטמבר.

3. אלודאה קנדית

צמח מים טבול
העלים ביציים, לופתים את הגבעול בבסיסם, שקופים למחצה, ערוכים בשלישיות.
הגבעולים גליליים, עם עורקי אורך.
הפרחים זעירים, עד 5 מ"מ, בעלי שלושה עלי כותרת לבנים ואבקנים צהובים, נישאים מעל המים.

4. אלף-עלה מימי

צמח מים טבול שקצות ענפיו מזדקרים מעל פני המים.
צבע העלים ירוק בהיר. העלים עדינים, דמויי נוצה, ערוכים בשיבולים צפופות.
הפרחים והפירות זעירים וכמעט לא נראים.
יש להבדילו מאלף-עלה משובל אשר הינו מין מקומי בישראל.

5. גומא מניפני

צמח הגדל ליד ובתוך המים.
בעל קנים (גבעולים) זקופים, ישרים, גליליים בגובה 180-50 ס"מ.
בראש הקנים גוש צפוף של שבולים שטוחות, עטורות ב"זר" עגול של עלים ישרים, ארוכים, עד 30 ס"מ.
בארץ יש מיני בר רבים של גומא, אך מין זה מזוהה בקלות על פי זר העלים שעוטר את התפרחת.

6. גומא ריחני

צמח הגדל בתוך וליד המים.
בעל קנים (גבעולים) מצולעים, זקופים, בגובה 50-10 ס"מ. בראש הקנה גושים של שיבולים דקות מוארכות, על עוקצים באורכים שונים עטורים ב-8-5 עלי מעטפת צרים באורך 25-10 ס"מ. בארץ יש מיני בר רבים של גומא, אך מין זה מזוהה בקלות על פי העלים הארוכים מאד סביב התפרחת.

7. לפופית המים (תרד המים)

צמח מים משתרע על גדות. הגבעול זוחל, ירוק, משתרש מהמפרקים.
העלים גדולים מאד, דמויי ראש חץ.
הפרח לבן-ורדרד או לילכי, דמוי משפך רחב, קוטרו 7-4 ס"מ.
פורח בסוף הקיץ.

8. סלביניה גדולה

צמח ללא פרחים (שרך) הצף על פני המים, הענפים מונחים על המים באופן אופקי.
לצמח שני סוגי עלים: העלים הצפים אליפטיים, מקופלים לאורך העורק המרכזי, מכוסים שערות; העלים הטבולים גזורים לאונות דקיקות.

9. פיסטיה צפה (חסת המים)

צמח מים צף היוצר משטחים על פני המים.
העלים מזדקרים, ערוכים באגודות דמויות חסה, שעירים, ירוקים בהירים, עם פסי אורך.
הפרחים קטנטנים, לבנים, במרכז הצמח.
הפירות, זעירים, ירוקים, קשה לראותם.

עצים

1. אילנתה בלוטית

עץ נשיר חורף בעל גזעים ישרים עם קליפה דקיקה אפורה וחלקה בגזעים צעירים, וחומה מחוספסת במבוגרים. לאחר כריתה או שריפה יוצר גוש של מספר גזעים.
העלים גדולים מאוד (90-30 ס"מ), מחולקים לעלעלים מאורכים (עד 12 ס"מ), מחודדים, בעלי ריח לא נעים.
הפרחים קטנטנים, בצבע לבנבן עד ירקרק.
הפירות דמויי כנף; צבעם אדמדם לפני שמתייבשים. אבקת הפרחים מאד אלרגנית.

2. ינבוט המסקיטו

עץ סוכני, לעתים עם מספר גזעים, בעל ענפים אופקיים עד אלכסוניים, לעיתים נוטים מטה. קליפת הגזע אפורה, מתפצלת מאד. העלים מנוצים, בבסיס קוצים.
הפרחים זעירים, בצבע קרם, ערוכים בשיבולים גליליות מוארכות, בקוטר כ-1.5 ס"מ ואורך עד 10 ס"מ.
הפרי תרמיל, ארוך, מעט קשתי. פולש בנגב.

3. פיקוס בנגלי

עץ גדול ירוק-עד בעל נוף רחב, המייצר בתנאים לחים שורשי אויר וגזעים משניים. העלים אליפטיים-מוארכים, גדולים (עד 30 ס"מ), נוקשים. עלים בוגרים נראים מאובקים. הפרחים זעירים, חבויים. הפרי עגול, קוטרו כשני ס"מ, אדום בהבשלה, בקבוצות קטנות בקצות הענפים. פולש באזור ים המלח לאורך ערוצי נחלים עם זרימה קבועה.

4. פיקוס השדרות

עץ גדול ירוק-עד, מייצר בתנאים לחים שורשי אויר רבים שנראים כ"זקן" המשתלשל מענפים עבים ועל הגזע. העלים אליפטיים, מצטררים בקצה, אורכם כ-5 ס"מ (עתים יותר), נוקשים, ירוקים כהים. הפרחים זעירים, חבויים. הפרי עגול, קוטרו כסנטימטר, שחור-סגול בהבשלה. עץ נוי ועץ רחוב נפוץ ביותר, בייחוד במשור החוף ובעמקים.
פולש במישור החוף ולאורך בקעת הירדן.

5. פיקוס קדוש

עץ גדול בעל נוף רחב, ירוק-עד או נשיר חורף חלקית, הגזעים עבים וקליפתם חלקה, כמעט לבנה. בתנאים לחים מייצר מעט שורשי אויר מענפים עבים ועל הגזע.
העלים ביציים רחבים עם חוד ארוך ודק (עד 5 ס"מ), ירוקים כהים ומבריקים. הפרחים זעירים, חבויים. הפרי עגול, קוטרו כסנטימטר, שחור-סגול בהבשלה. המין המתפשט ביותר מבין מיני הפיקוס בארץ. פולש בעמקים ולאורך בקע הירדן וים-המלח לאורך ערוצים בהם זרימה קבועה.

6. פלפלון בכות (פלפלון רך)

עץ זקוף, ירוק-עד, ענפיו הצעירים נוטים מטה. העלים, ארוכים, מחולקים לעלעלים רבים, צרים, באורך עד 3 ס"מ, צבעם ירוק רענן, מדיפים ריח חריף כאשר ממוללים אותם. קליפת הגזע חומה בהירה, חרוצה מאד. הפרחים באשכולות בכותיים דלילים, לבנבנים עד צהבהבים, קוטרם עד 5 מ"מ.
הפירות כדוריים, מבריקים, צבעם ורד בהיר עד אדום עז, קוטרם כחמישה מ"מ.

7. פלפלון דמוי-אלה

עץ נמוך או שיח, ירוק-עד, צפוף, ענפיו הקשתיים יורדים עד לאדמה.
העלים ירוקים כהים, נוקשים, מחולקים לעלעלים נגדיים ביציים שאורכם עד 7 ס"מ, בקצה העלה עלעל יחיד, מדיפים ריח חריף כאשר ממוללים אותם. הצמח דו-ביתי - צמחי זכר וצמחי נקבה נפרדים. הפירות (על צמחי הנקבה) כדוריים, מבריקים, אדומים בהבשלה, קוטרם בחצי סנטימטר, ערוכים באשכולות צפופים. פולש בישראל בעיקר בבתי גידול לחים. אחד הצמחים הפולשים ביותר בעולם.

8. פרקינסוניה שיכנית

עץ קטן עם עלים דלילים וענפים קשתיים מאד. הגזעים והענפים ירוקים בהירים.
העלים ארוכים, מנוצים פעמיים, העלעלים קטנטנים, בבסיס כל עלה זוג קוצים שחורים ועבים. הפרחים צהובים, מקבלים כתם כתום עד חום במרכז עם התבגרותם.
הפרי הוא תרמיל חום ארוך, משונן בין הזרעים. הזרעים מאורכים, מנומרים, באורך כסנטימטר. פולש במישור החוף ובעמקים.

9. צפצפה מכסיפה

עץ זקוף נשיר חורף עם גזעים מלבינים - מכסיפים בעצים צעירים, משחירים בעצים מבוגרים. העלים רחבים, מאונים, צידם העליון ירוק כהה, צידם התחתון מלבין.
הפרחים זעירים וחבויים.
הפירות (בעצי נקבה) נראים כאניצי צמר קטנים הנישאים באוויר.
פולש בבתי גידול לחים בצפון הארץ.

10. קיקיון מצוי

שיח או עץ נמוך עם גזע דק, חלק, לא מעוצה. העלים גדולים מאוד, בצורת כף-יד עם אונות חדות. הפירות קטנים, פרחי זכר ופרחי נקבה נפרדים על אותו צמח. הפירות נראים כמו קיפוד קוצני בקוטר כשני ס"מ, מכילים שני זרעים מנומרים דמויי שעועית.
כל חלקי הצמח רעילים. פולש בישראל בעיקר בבתי גידול לחים.

11. רוביניה בת-שיטה

עץ נשיר חורף בעל גזע מחורץ מאד, זקוף. העלים ירוקים בהירים, מחולקים לעלעלים ביציים.
הפרחים לבנים, פרפרניים, ריחניים מאד, ערוכים באשכולות שופעים.
הפרי הוא תרמיל חום, ישר ושטוח. פורח באביב.

12. שיטה חד-קרנית

עץ נמוך וסבוך. על הענפים קוצים ארוכים מאוד (עד 10 ס"מ), לבנבנים, ערוכים בזוגות.
העלים באורך כ-10 ס"מ, מחולקים לעלעלים קטנטנים רבים.
התפרחות כדוריות, צהובות, בקוטר 1-1.5 ס"מ, ערוכות בקבוצות קטנות. הפירות הם תרמילים קשתיים, ארוכים וצרים. הקוצים הם סימן ההיכר הבולט ביותר של מין זה. פורח בקיץ.
פולש בבתי גידול יבשים בחבל הים תיכוני.

13. שיטה כחלחלה

עץ נמוך או שיח גדול, ירוק-עד.
העלים נוקשים, בגוון ירוק מכחיל מעט.
הענפים קשתיים, רכים.
הפריחה שופעת, מורכבת מתפרחות כדוריות צהובות, בקוטר כסנטימטר. הפריחה בישראל במרץ-אפריל.
הפירות הם תרמילים צרים ושטוחים בצבע חום.
הזרעים שחורים, מבריקים. פולש במגוון בתי גידול בחבל הים תיכוני, לרבות בתי גידול חוליים ולחים, ובשטחים מופרים במדבר.

14. שיטה עגולת-זרעים

עץ נמוך או שיח גדול, ירוק-עד.
העלים מאורכים, נוקשים מאד, עבים, ירוקים כהים.
התפרחות כדוריות, צהובות, בקוטר עד 7 מ"מ.
הפריחה בישראל באפריל.
הפירות תרמילים מסתלסלים מעט, בעובי לא אחיד.
הזרעים אדומים מבריקים עם כתם שחור.

15. שיטת ויקטוריה

עץ קטן או שיח בעל עלים בגוון ירוק בהיר מאפיר מעט.
העלים נוקשים, צרים, באורך עד 5 ס"מ, בסיס כל עלה זוג קוצים קטנים ועדינים.
התפרחות קטנות, כדוריות, בצבע קרם. הפריחה בישראל באביב.
התרמילים שטוחים, מסתלסלים מעט, בצבע חום בהיר. הזרעים בתרמילים יוצרים בליטות הנראות היטב מבחוץ. הזרעים חומים, מבריקים.

16. שיטת עלי-ערבה

עץ נמוך או שיח, ירוק עד.
העלים צרים (עד 3 ס"מ בלבד), ארוכים, עבים, נוקשים. הענפים הצעירים ירוקים, ענפים מבוגרים יותר חומים.
התפרחות כדוריות, בצבע קרם. התרמילים ארוכים וצרים.
הזרעים שחורים, מבריקים, עם עוקץ אדום.
פולש לאורך ערוצים הצפון הנגב ובבקעת ים המלח.

1. דודוניאה דביקה

שיח מסועף מאד, ירוק-עד, בגובה עד 2 מ'.
העלים צרים, מבריקים, בצבע ירוק כהה, לעיתים מאדימים.
הפירות עטורים ב-4-5 כנפיים קרומיות, צבעם ירוק עד צבע קש.
פולש בישראל בעיקר באזור החולות של מישור החוף.

2. טבק השיח

שיח גבוה מאד, עד 5 מ', מסתעף מבסיסו עם ענפים זקופים עד קשתיים.
העלים מאורכים, נוקשים, חלקים, בצבע ירוק-כחלחל.
הפרחים צהובים, צינוריים ומתרחבים מעט בפתחם, באשכולות דלילים.
פולש בעיקר באזורים מופרים אך גם לאורך ערוצי נחלים, גם במדבר.

3. לנטנה ססגונית

שיח גדול עם ענפים קשתיים, סבוכים, עתים מטפס מעט.
הענפים בעלי חתך מרובע, ומכוסים קוצים רבים.
העלים מחוספסים וריחניים.
הפרחים ערוכים בתפרחות כמעט כדוריות.
צבעם צהוב וורוד.
הפירות שחורים, מבריקים, מקובצים ומזכירים בצורתם פירות של פטל.
נפוצה בגינות ובמשוכות, פולש בעיקר במישור החוף, כולל בשטחים טבעיים.

4. ססבניה מצרית

שיח או עץ קטן.
העלים ארוכים, עד 18 ס"מ, מנוצים לעלעלים אליפטיים, בעלי גוון כחלחל מעט.
הפרחים פרפרניים, צהובים, באשכולות רפים.
הפירות הם תרמילים צרים וארוכים מאד, עד 30 ס"מ, צבעם חום בהבשלה.
פולש בבתי גידול לחים באזור הכנרת.

5. שיטה דוקרנית

שיח ירוק-עד, בצבע ירוק רענן.
הענפים קשתיים, נוטים מטה.
כל הצמח שעיר ומאד קוצני.
העלים בעלי שפה מפותלת, צמודים לענפים.
התפרחות כדוריות צהובות בקוטר כסנטימטר.
התרמיל מאורך, כפוף מעט, מכוסה שערות לבנבנות.

1. אמברוסיה מכונסת

עשב רב-שנתי זקוף וגבוה (75-250 ס"מ) הגדל בעיקר בגדות נחלים, גם בהיעדר זרימה קבועה. עלים רעננים כל השנה, צבעם ירוק אפרפר והם גזורים פעמיים לאונות לא אחידות. לעלים ריח חזק. הפרחים חד-מינים, צהובים או ירקרקים, קטנים, הפריחה בספטמבר-אוקטובר. בארץ יש מינים נוספים פולשים של אמברוסיה, כולם דומים למין זה והם גדלים בבית גידול דומה. להבדיל, המין אמברוסיה ימית הינו מין מקומי בישראל.

2. דוחן נימי

עשב דגני רב-שנתי, עדין, זוחל למחצה. העלים מחוספסים למגע, בצבע ירוק רענן. התפרחות דלילות, עדינות, עם ענפים דקיקים וארוכים.

3. זיף-נוצה חבוי (קיקויו)

צמח מדשאות נפוץ ביותר שפולש לבתי גידול לחים.
רב-שנתי, עשבוני, משתרע, עם גבעולים רכים, ארוכים המשתרשים במפרקים.
העלים שעירים, ארוכים (עד 30 ס"מ), צרים, מחודדים בקצה, חובקים את הגבעול.

4. טיונית החולות

צמח זקוף המסתעף מבסיסו לענפים חומים, מעוצים מעט.
העלים רכים, ריחניים, דביקים מעט, בצבע ירוק רענן. הפרחים צהובים, ערוכים בקרקפת דמוית פרח שקוטרה עד 3 ס"מ. נפוצה ביותר, בעיקר בבתי גידול חוליים במישור החוף.
טיונית החולות דומה לחרצית אבל העלים שלה שלמים, רכים וירוקים בהירים; בעוד שעלי החרצית גזורים לאונות, חלקים, נוקשים מעט וירוקים כהים. יש להבדיל מטיון דביק, מין מקומי נפוץ מאוד בישראל.

5. כנפון זהוב

צמח דומה לחרצית או לחמנית קטנה.
הפרחים במרכז התפרחת בצבע צהוב ולא חום.
הגבעול וצדם התחתון של העלים שעירים-מלבינים.
פולש בצפון-מערב הנגב, בחולות מישור החוף הדרומי ובאזור השרון.

6. לכיד הנחלים

עשב רב-שנתי בגובה עד מטר.
העלים רחבים, מחוספסים, צורתם כמעט משולשת עם אונות, וצבעם ירוק רענן.
הפרחים זעירים, ירקרקים.
הפרי בצורת ביצה עם קוצים ארוכים למדי, מאונקלים, הנאחזים בבגדים ובפרוות בעלי חיים.
נפוץ בגדות נחלים, ובבריכות חורף.

7. לכיד קוצני

עשב רב-שנתי שגובהו עד 60 ס"מ. הענפים עגולים, מלבינים וקשים.
העלים צרים, מאונים מעט, ירוקים כהים ומבריקים בצידם העליון. בבסיס העלה שלישית קוצים ארוכים, צהובים.
הפרי בצורת ביצה עם קוצים ארוכים למדי, מאונקלים, הנאחזים בבגדים ובפרוות בעלי חיים.

8. סולנום זיתני

עשב רב-שנתי מלבין-מאפיר שגובהו עד חצי מטר.
הפרח סגול, בקוטר עד 4 ס"מ עם אבקנים צהובים בולטים במרכז.
הפרי כדורי, מבריק, צהוב בהבשלה, נשאר על הצמח חודשים רבים.
יוצר גושים גדולים בשדות ומקומות מופרים אחרים.

9. פיטולקה אמריקנית

עשב רב-שנתי זקוף וגבוה המגיע לממדי שיח גדול.
הענפים מאדימים.
העלים גדולים מאוד, אליפטיים-מוארכים.
הפרחים קטנטנים, לבנים.
הפירות קטנים, אדומים כהים, ערוכים בשיבולים גליליות ארוכות.
פולש בבתי גידול לחים בחבל הים תיכוני של הארץ.

10. פספלון דו-טורי

עשב רב-שנתי זוחל, משתרש ממפרקים.
העלים ירוקים בהירים.
השיבולים ערוכות בזוגות בצורת האות V.
פולש בגדות נחלים ובריכות.
הפריחה בישראל מיולי עד ספטמבר.

11. צלקנית החרבות / צלקנית נאכלת

צמחים בשרניים, משתרעים, העלים דמויי יתד ארוכה (עד 15 ס"מ), משולשים בחתך.
הפרחים של צלקנית נאכלת צהובים ומשתנים לורוד עם ההתבגרות; הפרחים של צלקנית החרבות בצבע סגול עז.
פולש בעיקר בחולות של מישור החוף.

עשבים חד-שנתיים

1. ארגמון מקסיקני

עשב בגובה 80-40 ס"מ המתפצל מאד מבסיסו.
הענפים זקופים עד אלכסוניים, עגולים וקשים.
העלים נוקשים, קוצניים בשוליהם, רחבים, בעלי גוון כחלחל.
הפרחים גדולים, בעלי ארבעה עלי כותרת בצבע כתום.

2. דו-שן שעיר

עשב זקוף בגובה 80-40 ס"מ. העלים צרים, בצבע ירוק רענן, דביקים מעט וריחניים.
הפרחים בצבע צהוב.
הפרי שחור, דמוי מזלג עם 3-2 שיניים, נאחז בבגדים ובפרוות בעלי חיים באמצעות זיזים מאונקלים שבשוליו.

3. דטורה זקופת-פרי / דטורה נטוית-פרי

עשב חד-שנתי גדול, בגובה 130-50 ס"מ, מסתעף.
העלים רחבים, שעירים ורכים. הענפים לעתים קרובות כהים.
הפרח לבן, גדול מאוד, דמויי חצוצרה, נפתח בלילה.
הפרי ביצני, קוצני, קוטרו 4-3 ס"מ; זה של דטורה זקופת-פרי זקוף ושל ד. נטוית-פרי כפוף כלפי הגבעול.
פולשים בבתי גידול לחים בחבל הים תיכוני וגם במדבר לאורך גדות נחלים.

4. חמנית מצויה

צמח הנראה כחמנית תרבותית קטנה, מסתעפת, בגובה עד מטר אחד.
העלים רחבים, מחוספסים, בצבע ירוק רענן.
התפרחות דמויות פרח, בקוטר עד 10 ס"מ, עם פרחים צהובים בהיקף וחומים במרכז.
פורח בקיץ בעיקר בשולי שדות מושקים.

5. ירבוז (הסוג)

עשבים הגדלים בקיץ, ונפוצים בעיקר בשדות ובתי גידול לחים.
העלים כהים ומעט מבריקים בדרך כלל.
למינים רבים יש קמטים בעלים.
הפרחים ירוקים, ערוכים בשיבולת צרה או רחבה ועתים גם מתפצלת, והם על פי רוב דוקרניים.
הזרעים זעירים, שחורים, קשים ומבריקים.

6. כף-אווז (הסוג)

צמחים חד-שנתיים בגובה עד מטר אחד.
העלים על פי רוב בצורת מעוין עם קצה מעוגל מעט. צבעם לרוב ירוק כהה בצידם העליון ובהיר יותר בתחתון. לעלים של רוב המינים יש ריח דוחה.
הפרחים זעירים, ירקרקים.

7. פוקה קוצנית

עשב נמוך בצבע ירוק רענן.
העלים רכים, דקים וארוכים.
הפירות כדוריים, בעלי קוצים רבים הנאחזים בפרוות בעלי חיים ובבגדים.
עשב רע בשולי שדות ובגינות במישור החוף ובצפון הנגב.

8. קייצת (הסוג)

צמחים המתפתחים, גדלים ופורחים בעיקר בקיץ, בבתי גידול מופרים.
העלים מאורכים, רכים, שעירים או חלקים, צרים, שלמים או מחולקים לאונות צרות.
מדיפים ריח נעים.
הפרחים (והפירות) ערוכים ב"ראשים" קטנים, צבעם צהבהב עד ורדרד.
הפירות יוצרים "סבאים" קטנים, בקוטר עד 1.5 ס"מ.

9. רב-מוץ מחוספס

צמח חד-שנתי זקוף. העלים רחבים, ביציים, ניצבים לגבעולים, צבעם ירוק כהה.
הפרחים זעירים, ורודים, בשיבולים צרות וקוצניות.
הפירות קוצניים, נאחזים בפרוות בעלי חיים ובגדים.
פולש בבתי-גידול לחים ובשטחים טבעיים באזור השרון ומישור החוף.